

Zit Nederland er warmpjes bij? Bij een strenge winter moeten we maar hopen dat Trump ons vloeibaar aardgas blijft leveren.

Posted on 11 november 2025 by Menno Tamminga

Bestaanszekerheid. Kent u dat woord nog?

Bestaanszekerheid was geen hype, maar harde realiteit. De overrompelende inflatie in 2022 en 2023 nam een hap uit ieders portemonnee. Na de inval van Poetin in Oekraïne in februari 2022 was de aardgasprijs op de wereldmarkt door het dak gegaan. Nederland stond er beteuterd naar te kijken. Dat waren we niet gewend.

Nederland was een gasland. Was. De gasbel is passé.

Ingeslapen

Nederland had zich in slaap laten sussen door de zekerheid van de gasbel. Europa

door de vanzelfsprekende aanvoer van Russische gas. Na de inval in Oekraïne was alles anders. We zouden ons niet nog een keer laten verrassen. Nederland en Europa zouden zich niet nog een keer afhankelijk maken van andere landen die aardgas kunnen gebruiken als politiek pressiemiddel, zoals de olie-exporterende landen (OPEC) dat eerder hadden gedaan.

Daarom hebben Europese landen, waaronder Nederland, afspraken gemaakt dat de gasvoorraden aan het begin van de winter goed gevuld moeten zijn. De boodschap aan de burgers: gaat u allen rustig slapen. Maar, en dat wordt er doorgaans niet bij verteld: dit gaat alleen over de beschikbaarheid van aardgas. Niet over de prijs die u moet betalen als de nood aan de man komt.

Daarom is er aanleiding om de vraag te stellen: laten we ons opnieuw in slaap sussen?

De aanleiding is de zogeheten vulgraad van de Nederlandse gasopslag. Nederland heeft vier ondergrondse gasopslagen, waarvan de Bergermeer, nabij Alkmaar, de grootste commerciële is. Per 1 november had de totale opslag voor 74 procent gevuld moeten zijn. Dat is net niet gehaald. De vulgraad is 73,6 procent. Dat is vrijwel gelijk aan het percentage van vorig jaar, maar duidelijk minder dan in 2023 en 2022 op dezelfde peildatum. Langzaam vervaagt kennelijk de herinnering aan de 'rampmaand' februari 2022 en de gevolgen.

Onze gasopslag is niet alleen voor Nederlandse consumptie. Ook andere Europese landen zonder eigen opslagcapaciteit kunnen er een beroep op doen.

De gasvoorraad doet ertoe. In weerwil van het overheidsbeleid dat huishoudens van het gas af wil hebben, zal gas ons nog decennia van dienst zijn. Het is gewoon te praktisch.

Gazprom

Het vullen van de opslag is geen taak van de rijksoverheid of van staatsbedrijf Nederlandse Gasunie. Dat is werk voor de leveranciers van aardgas aan consumenten en bedrijven. De enige prikkel is de prijs. Aardgas is een seizoensproduct. Goedkoper in de zomer, duurder als het vriest dat het kraakt.

Wat opvalt: de rol van buitenlandse partijen. Nederland wilde graag een

doorvoerland zijn voor gas en daaraan verdienen. Daarom waren buitenlandse partijen graag geziene gasten. De opslag van Bergermeer is voor 60 procent in handen van Taqa, energiebedrijf uit Abu Dhabi. De overige 40 procent van de aandelen bezit het Nederlandse staatsbedrijf EBN, Energie Beheer Nederland..

Gazprom was een grote klant. Het Russische staatsgasbedrijf had gebruiksrechten en stalde daar een gasvoorraad. Na de inval in Oekraïne is Gazprom op een zijspoor gezet. De gebruiksrechten worden niet meer gebruikt. Wat is nu de rol van Gazprom? Ministers verwijzen in antwoorden op Kamervragen naar vertrouwelijke juridische adviezen.

Trump, onze man?

Gazprom is eruit, andere landen kwamen in zijn plaats. Onze beste vrienden zijn Noorwegen, de Verenigde Staten en Qatar. De laatste twee zijn lng-leveranciers.

De VS leverden in 2024 27 procent van de totale Nederlandse vraag naar aardgas. Dat is ongemakkelijk. De regering-Trump is heel duidelijk in haar doelstellingen: *America First*. Politieke pressie van de VS en Qatar is al een feit. Zij klaagden in een brief onlangs al over Europese wetgeving tegen misstanden in de mondiale productieketens van bedrijven. Dat was slecht voor het investeringsklimaat.

Nederland heeft vanwege de nieuwe afhankelijkheid plannen om een strategische gasvoorraad aan te houden, zoals we dat ook met olie hebben. Het wrange is dat Nederland een strategische reserve *hád*. Maar dat de overheid elke kans op benutting onmogelijk heeft gemaakt door de putten in Groningen vol te storten met cement.

De extra zekerheid van een strategische reserve is niet gratis. Mogelijk krijgt staatsbedrijf EBN daarin een rol. EBN heeft een groeiende rol in de Nederlandse energiepolitiek. EBN gaat namelijk ook de reguliere gasvoorraden aanvullen als de commerciële partijen dat niet doen. Ook dat kost geld. De rekening gaat naar de consument, de belastingbetaler of beide.

Lege portemonnee

Met de gasvoorraad, de LNG, de gasproductie op de Noordzee en het Noorse gas moet Nederland de strengste winter in dertig jaar kunnen doorstaan, claimde

minister Sophie Hermans (VVD) eerder dit jaar in een brief aan de Tweede Kamer. Op de markt kabbelt de gasprijs tamelijk zorgeloos. Dat is ook een reden dat de opslag niet zo vol zit: de lage prijs zegt de gasbedrijven dat het wel goed komt. Het Internationaal Energie Agentschap voorspelt zelfs een ruime gasmarkt de komende jaren.

Maar één strenge winter, een kapotte pijpleiding of een politiek conflict met de VS of Qatar en de zorgeloosheid is weg. Als iedereen op hetzelfde moment gas nodig heeft, vaart de tanker naar de hoogste bieder. Dan is bestaanszekerheid terug als politiek thema, schiet de inflatie omhoog en is er aan het eind van de maand een lege portemonnee.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!** Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw publicabele reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!